ELEKTRON TA’LIM MUHITIDA TALABALAR MUSTAQIL TA’LIMINI TASHKIL ETISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH

Xudayberdiyev Mansur Zakirjanovich - Guliston davlat pedagogika instituti o‘qituvchisi

An'anaviy ta'lim tizimi inqirozni boshdan kechirmoqda, chunki u asosan bilimlarni uzatish uchun "o‘tkirlashadi" va har doim ham dolzarb emas va amaliy ko‘nikmalarni bermaydi. Bugungi kunda bitiruvchi uchun bir nechta fanlarni o‘zlashtirish emas, balki ma'lumot izlash va qayta ishlashni o‘rganish, ijodiy fikrlash va jamoada ishlash va o‘z g‘oyalarini taklif qilish muhimroqdir. Oliy ta'limning federal davlat ta'lim standartlarining joriy etilishi talabalarni o‘qitish usullarini o‘zgartirish zarurligini va o‘quv jarayonini tashkil etishning yangi shakllarini o‘rganish zarurligini oldindan belgilab qo‘ydi. O‘quv jarayonini tashkil etishning yangi shakllari talaba oliy ta'limda o‘quv jarayonini tashkil etish va mazmuniga ta'sir ko‘rsatishi mumkin bo‘lgan va asosiy qismi mustaqil ishlashga bag‘ishlangan makonni yaratish bilan tavsiflanadi. Oliy ta'limdagi o‘quv jarayoni shunday tashkil etilishi kerakki, talabalarning o‘quv ishlarining muhim qismi mustaqil faoliyatga asoslanadi va elektron axborot-ta'lim muhiti talabalarning mustaqil ishlarini rivojlantirishning asosiy vositasiga aylanishi mumkin. Ta'lim sohasida innovatsiyalarsiz yangi texnologiyalar mumkin bo‘lmaydi. Yangi texnologiyalar insoniyatga avtopilotli (masalan, Tesla) va virtuoz robotli aqlli elektromobillar yaratishga imkon berdi va birinchi sayyohlarni birinchi marta orbitaga yuborish imkonini berdi. Aynan texnologiyalarni modernizatsiya qilish tufayli bu sohada yuqori toifali mutaxassislar paydo bo‘lib, dunyoni yaxshi tomonga o‘zgartiradi va ilmiy-texnik taraqqiyotni boshqaradi. Elektron axborot-ta'lim muhiti zamonaviy iqtisodiyot va uning yangi mutaxassislarga bo‘lgan ehtiyojlari va odamlarning tez o‘zgaruvchan dunyoda o‘zlarini topish istagi o‘rtasidagi ko‘prikka aylanmoqda.

Muammo Bayonoti

Maqolada institutning elektron axborot-ta'lim muhitida talabalarning mustaqil ishlarini tashkil etish muammosi ko‘rib chiqilgan. Elektron ma'lumotlar va ta'lim muhiti umuman o‘quv jarayonini tashkil etish va talabalarning mustaqil ishlashi uchun zarurdir. Elektron axborot-ta'lim muhiti o‘qituvchilar va talabalar uchun yagona ish joyini yaratishga va ta'limning yangi standartlariga javob beradigan o‘quv vazifalarini loyihalashga imkon beradi.

Tadqiqot Savollari

Tadqiqot mavzusi talabalarning elektron axborot-ta'lim muhitidagi mustaqil ishi.

Tadqiqot maqsadi

Maqolaning maqsadi elektron axborot-ta'lim muhitida talabalarning mustaqil ishlarini tashkil etish xususiyatlarini aniqlashdan iborat.

Tadqiqot Usullari

Tadqiqot davomida quyidagi tadqiqot usullari qo‘llanildi: axborot va ta'lim resurslarini tahlil qilish, oliy ta'limning federal davlat ta'lim standartini tahlil qilish,

institutning zamonaviy voqeliklarida masofaviy o‘qitish texnologiyalaridan foydalanish bo‘yicha tavsiyalar, amaliyotlar va tajribalarni tahlil qilish.

Topilmalar. Mustaqil ishni tashkil etish va boshqarishning eng umumiy xususiyatlariga, elektron axborot vositalarining afzalliklariga va ta'lim muhitiga murojaat qilaylik. Ushbu xususiyatlar ularning qo‘llanilishi o‘quv intizomida bilimlarni shakllantirish darajasini diagnostika qilish jarayonini qisman avtomatlashtirishga, talabaning mustaqil ishlash sur'ati va rejimini individuallashtirishga va ta'limning interaktiv xususiyatini ta'minlashga imkon berishida namoyon bo‘ladi. Zamonaviy tadqiqotlarda "mustaqil ish" tushunchasi talabalarning mustaqil ishi sifati va ularning kasbiy tayyorgarligi sifati bilan bog‘liq. Shuningdek, mustaqil ish o‘qituvchi tomonidan tarbiyaviy ish jarayonini qo‘llab-quvvatlash va kompyuter texnologiyalaridan foydalanish bilan bog‘liq. O‘quv jarayonini ushbu tashkil etish allaqachon olingan bilimlardan kelajakdagi kasbni egallashda foydali bo‘lgan bilimlarni mustaqil egallashga o‘tish zarurligini ta'kidlaydi (Bulueva va boshq., 2021). Mashhur olim Serikovning (1994) asarlari o‘z-o‘zini tarbiyalashni takomillashtirish va talabalarni o‘z-o‘zini tarbiyalashga maqsadli tayyorlashni tasdiqlaydi. Serikov, shuningdek, "mustaqil ish va o‘z-o‘zini tarbiyalash"ni o‘zaro o‘zgartirish imkoniyatini ko‘rib chiqdi. Bugungi kunga qadar samarali mustaqil ta'lim masalalariga bag‘ishlangan ko‘plab turli maqola va tezislar nashr etildi. Ammo bu masalani ko‘rib chiqayotganda, mustaqil ta'lim masalalariga oid mavjud nuqtai nazarlarni ta'kidlash, shuningdek, mustaqil ishlarni amalga oshirishning asosiy ko‘rsatmalarini aniqlash kerak. O‘qituvchilar o‘quv jarayoni natijalariga e'tibor qaratmoqdalar. Ular doimiy ravishda o‘zlariga mustaqil ish qanday bo‘lishi va uni qanday shakllarda bajarish kerakligi haqida savol berishadi. Shuni ta'kidlaymizki, mustaqil, faol va maqsadli shaxsni shakllantirishda o‘qituvchining o‘quv materialini o‘quvchiga yetkazish mahorati katta rol o‘ynaydi. Biz talabalarning mustaqil faoliyatini 1) kognitiv qiziqishni rivojlantirishga hissa qo‘shadigan faoliyat turi sifatida, 2) talabalarning mustaqil ishlarini boshqarishni ta'minlaydigan va o‘z-o‘zini tarbiyalash jarayoniga hissa qo‘shadigan pedagogik sharoitlar to‘plami sifatida ko‘rib chiqish mumkinligini tadqiqotimiz uchun asos qilib olamiz. Mustaqil o‘quv faoliyati talabalar tomonidan o‘quv jarayonining turli bosqichlarida amalga oshirilishi mumkin. Rag‘batlantirish yordamida talabalarning mustaqil ta'lim faoliyatini faollashtirish masalalariga bag‘ishlangan nashrlar ham diqqatga sazovordir. Rag‘batlantiruvchi vaziyatlardan foydalanish talabalarni mustaqil qarorlar va harakatlar qilishga undaydigan shaxsga yo‘naltirilgan motivlarni yaratishga qaratilgan. So‘nggi o‘n yilliklarda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi munosabati bilan ta'lim faoliyati sub'ektlarining xususiyatlari sezilarli darajada o‘zgardi. Xususan, shuni ta'kidlash kerakki, yaqinda yangi aloqa makonining ta'siri ostida doimiy axborot tanlash sohasiga botgan yoshlarning yangi avlodi shakllandi. Bu avlod, qoida tariqasida, ko‘plab axborot manbalaridan foydalanadi, matnli materiallardan ko‘ra multimediyani afzal ko‘radi. Yangi avlod talabalarining asosiy psixologik-pedagogik xususiyatlari orasida tadqiqotchilar quyidagilarni ajratib ko‘rsatishadi:

- talabalar individual vazifalarni emas, balki kompleksni bajarishni afzal ko‘rishadi;

•talabalar matndan ko‘ra rasm, audio va video orqali o‘rganishni afzal ko‘rishadi;

•talabalar individual va izolyatsiya qilinganlardan ko‘ra interfaol ta'lim shakllarini afzal ko‘rishadi (Afanasiev va Kazanskaya, 2021, 43-bet).

Zamonaviy ta'lim paradigmasi bugungi kunda bolalar va o‘spirinlarning ehtiyojlariga mos keladigan va zamonaviy madaniyatning tendentsiyalari va dinamikasiga mos keladigan ko‘p o‘lchovli makon sifatida yangi ta'lim muhitidan foydalanish zarurligini asoslaydi. Oliy ta'limning Davlat ta'lim standartida elektron axborot va ta'lim muhiti o‘quv jarayonini ta'minlashning asosiy elementlari hisoblanadi. Elektron axborot va ta'lim muhiti quyidagilarni ta'minlashi kerak:

•o‘quv dasturlariga, fanlarning ishchi dasturlariga (modullariga), amaliyotlarga, elektron kutubxona tizimlarining nashrlariga va ish dasturlarida ko‘rsatilgan elektron ta'lim manbalariga kirish;

•o‘quv jarayonining borishini, oraliq sertifikatlash natijalarini va dasturni o‘zlashtirish natijalarini belgilash;

•elektron ta'lim, masofaviy o‘qitish texnologiyalaridan foydalangan holda amalga oshiriladigan barcha turdagi darslar va o‘quv natijalarini baholash tartiblarini o‘tkazish;

•talabaning elektron portfelini shakllantirish, shu jumladan talabaning ishini saqlab qolish, ushbu ishlarning o‘quv jarayonining har qanday ishtirokchilari tomonidan ko‘rib chiqilishi va baholanishi;

•ta'lim jarayoni ishtirokchilarining o‘zaro ta'siri, shu jumladan Internet orqali sinxron va (yoki) asenxron o‘zaro ta'sir.

Elektron axborot-ta'lim muhiti quyidagilarga qaratilgan

•ta'lim jarayonini qo‘llab-quvvatlash uchun axborotning yangi darajasini shakllantirish,

•interaktivlik va uzoqlik asosida talabaning shaxsiy axborot makonini shakllantirish,

•mustaqil ishni faollashtirish,

•treningni individuallashtirish,

•har bir talaba uchun bilimlarni nazorat qilishni ta'minlaydigan o‘quv faoliyatining yanada moslashuvchan jadvalini yaratish (Nazarov, 2016, 70-bet).

Elektron axborot va ta'lim muhiti tushunchasining ta'riflaridan kelib chiqadiki, elektron axborot-ta'lim muhiti talabalarni sifat jihatidan yangi ta'lim natijalarini olishga yo‘naltirish uchun elektron, axborot, texnik va ta'lim quyi tizimlarini o‘z ichiga olgan o‘quv jarayonining muhiti sifatida talqin etiladi. Interfaol IEEENI shakllantirish o‘quv jarayonining ishlash ko‘rsatkichlarini, sifat va miqdoriy o‘zgarishlarni, muammo va kamchiliklarni tahlil qilish uchun qo‘shimcha vositalarni va turli xil monitoringlarni o‘tkazish vositalarini yaratishga imkon beradi. IEEE ning shakllanishi, qoida tariqasida, o‘quv jarayonini maqsadni belgilashdan yakuniy nazoratgacha tashkil etish va amalga oshirishni ta'minlaydigan u yoki bu elektron ta'lim platformasiga asoslangan holda sodir bo‘ladi. Bularga Vebtutor, REDCLASS, instruktor, Moodle, Prometey va boshqalar kiradi. Ushbu platformalarning imkoniyatlari Real vaqtda o‘quv faoliyatiga imkon beradi.

Yuqoridagi platformalar asosida elektron ma'lumotlar va ta'lim muhitidan foydalanish quyidagi afzalliklarga ega:

- trening mazmunini ishlab chiqish uchun zarur bo‘lgan vaqtni qisqartirish;
- axborot va funktsional, ta'lim imkoniyatlarining zamonaviy darajasi ta'minlangan;
- kurs interfeysining qulayligi;
- o‘quv fanida bilimlarning shakllanish darajasini diagnostika qilish jarayoni qisman avtomatlashtiriladi,
- talabaning mustaqil ish sur'ati va rejimini individualizatsiya qiling,
- treningning interaktiv xususiyatini ta'minlash,
- elektron ta'lim muhiti o‘qituvchi funktsiyalarining bir qismini o‘z zimmasiga oladi.

Zamonaviy institut ta'limini rivojlantirishning asosiy harakatlantiruvchi kuchi kurslar, treninglar va veb-seminarlar bilan onlayn ta'lim platformalaridir. Internet platformalari foydalanuvchi ehtiyojlaridan so‘ng interfeysni sozlash qobiliyati bilan real vaqt rejimida bir-biri bilan o‘zaro aloqada bo‘lishga imkon beradi. Hozirgi vaqtda oliy ta'lim tizimida quyidagi texnologiyalar dolzarb bo‘lib bormoqda: oliy ta'limda o‘quv jarayonining ajralmas qismiga aylangan bilimlarni boshqarish texnologiyalari, intellektual tizimlar, elektron axborot, ta'lim muhiti, masofaviy ta'lim va elektron ta'lim tizimlari faol joriy etilmoqda. Yuqorida aytilganlarga asoslanib, hozirgi bosqichda mahalliy ta'limni amalga oshirishning kontseptual yondashuvlaridan biri bu ekologik yondashuv degan xulosaga kelishimiz mumkin. Bizning davrimizda raqamli institut faoliyati va rivojlanishining belgilovchi mezoni sifatida samarali elektron axborot va oliy o‘quv yurtlarining ta'lim muhitini shakllantirishga qiziqish ortib bormoqda. Institut veb-sayti o‘quv dasturlari, fanlarning ishchi dasturlari (modullari), amaliyotlari, elektron kutubxona tizimlarining nashrlari va ish dasturlarida ko‘rsatilgan elektron ta'lim resurslaridan foydalanish imkoniyatini beradi. Elektron kutubxona tizimi institutning elektron axborot-ta'lim muhitining bir qismi bo‘lib, jismoniy shaxslarga talabalar uchun elektron ta'lim resurslaridan cheksiz foydalanish imkoniyatini beradi va fanlarning ish dasturlarida ko‘rsatilgan elektron o‘quv nashrlariga kirishni ta'minlaydi. Oliy ta'limning Davlat ta'lim standarti talablarini bajarish, hatto elektron axborot va ta'lim muhiti nuqtai nazaridan ham, institutlarga ma'lum qo‘shimcha funktsiyalarni yuklaydi. Institutning elektron axborot-ta'lim muhitisiz yuqoridagi funktsiyalarni bajarish va ta'limning yuqori sifatini saqlab qolish mumkin emas. Elektron kurslar an'anaviy ta'lim shakllarini almashtirmaydi, balki ularni qo‘llab-quvvatlaydi va to‘ldiradi, o‘quv jarayonining samaradorligi va sifatini oshiradi. Elektron kurslar ta'lim mazmunini namoyish etish, masofadan turib vazifalarni belgilash, bilimlarni boshqarish va multimedia texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatini beradi. Zamonaviy sharoitlar murakkab epidemiologik vaziyatning shartidir. Ta'limning barcha darajalari va shakllarida darslarni masofaviy formatda o‘tkazish amalga oshirildi. Bunday sharoitda elektron axborot-ta'lim muhiti o‘quv jarayoni sifatini saqlash va talabalarning bilim darajasini nazorat qilish uchun muhim manbaga aylanishi mumkin. Kelajakka e'tibor qaratish jarayonida talabalar kognitiv jarayonlarni rivojlantirish orqali kasbiy va shaxsiy o‘sish yo‘llarini

aniqlaydilar. Talabalar ko‘pincha fikrlashda o‘zgaruvchanlikni namoyish etadilar, bu ularning aqliy o‘ziga xosligini tasdiqlaydi. Axborotni olish va o‘zlashtirish usullari, uni birlashtirish qobiliyati, muammoni hal qilishning nostandart usullarini izlash. Turli xil muammolarni hal qilish qobiliyati o‘qishdagi muvaffaqiyatning eng muhim shartidir: ilmiy tadqiqotlardagi g‘alabalar va yangi usullarni yaratish (Belyaev, 2019). O‘quv jarayonida bunday vazifalardan foydalanish o‘quvchilarning bilim faolligi va motivatsiyasini rag‘batlantiradi. Beqarorlik va noaniqlikdan foydalanish istagi yuqori sinfning asosiy xususiyatlaridan biridir. Fikrlash mahsuldorligi ko‘plab g‘oyalarni yaratish qobiliyati sifatida qaraladi. Intuitiv fikrlash ko‘plab talabalarga xosdir. Intuitiv fikrlash prognozlash ko‘nikmalariga asoslanadi va turli xil muammolarni hal qilish, g‘oyalarni to‘plash va harakatlar strategiyasini yaratish qobiliyatiga bog‘liq. Kelajakda intuitiv fikrlash oldindan ko‘rish qobiliyatida amalga oshiriladi va ularning iste'dodining asosiy ko‘rsatkichlaridan biridir. Bunday holda, elektron axborot va ta'lim muhiti orqali o‘qituvchi mumkin o‘quv jarayonida:

- ma'lumot qo‘shing, yozuvlarni saqlang, ish va talabalardan olingan hisobotlarni saqlang;
- blokdan "statistika" o‘quv jarayoniga o‘zgartirish kiritish zarurligi to‘g‘risida ma'lumot olishingiz mumkin;
- elektron ma'lumotlar va ta'lim muhitidan foydalangan holda talabalar ishining zarur qismlarini ko‘rish va ularning mustaqil faoliyatini tekshirish mumkin.
- O‘rganilayotgan fandan qat'i nazar, bilim va ko‘nikmalarni o‘zlashtirish jarayoni umumiy mantiqiy tuzilishga ega va to‘rt bosqichni o‘z ichiga oladi:
- darslarga tayyorgarlik, o‘quvchilarning bilimlari to‘g‘risida dastlabki ma'lumotlar to‘plami;
- darsning maqsadlarini belgilash, nazariy bilim va amaliy ko‘nikmalarni o‘zlashtirish dasturini taqdim etish;
- joriy ish, zarur o‘quv va amaliy materiallarni taqdim etish, o‘qitishga rahbarlik qilish va nazorat qilish;
- natijalarni sarhisob qilish, tekshirish va tushunish (Miklashevich va Parfenov, 2020, 15-bet).

Elektron axborot-ta'lim muhiti talabalarning mustaqil ishlarini tashkil etishga yordam beradi, chunki ular talabalarning ta'lim imkoniyatlarini kengaytiradi va barcha turdagi o‘qitish va ularning rivojlanishini kuzatishga imkon beradi. Agar talaba mavzuni o‘zlashtirishda qiyinchiliklarga duch kelsa, o‘qituvchi taklif qilingan materialning ketma-ketligini o‘zgartirishi, izoh va tushuntirishlar qo‘shishi, videokonferentsiya orqali maslahat o‘tkazishi mumkin. Demak, elektron ma'lumotlar va ta'lim muhitidan foydalangan holda mustaqil o‘quv faoliyati talabalarga zarur bilim, ko‘nikma, shuningdek, mustaqil ishlarni egallash, tizimlashtirish va tashkil etish ko‘nikmalarini o‘rgatish muammosini hal qilishga qaratilgan faoliyatdir. Bilimli, fikrlaydigan, faol, samarali kasbiy faoliyatga tayyor shaxsni tarbiyalashga o‘quv jarayonini tashkil etishga yangicha yondashuv yordam berishi mumkin. Shunday qilib, elektron axborot va ta'lim muhiti zamonaviy o‘quv jarayonini ta'minlashning asosiy elementlari hisoblanadi. Elektron axborot-ta'lim muhiti-bu elektron ta'lim va axborot resurslari, telekommunikatsiyalar va dasturiy ta'minot to‘plami bo‘lib, ular asosida

o‘quv va ma'muriy jarayonda qo‘llaniladigan texnologiyalarning ishlashi quriladi. Ushbu tadqiqot talabalarning mustaqil ta'lim faoliyati kognitiv qiziqishni rivojlantirishga hissa qo‘shadigan faoliyat turi sifatida qaralishi mumkinligi bilan bog‘liq. Shu bilan birga, talabalarning mustaqil ta'lim faoliyati talabalarning mustaqil ishlarini boshqarishni ta'minlaydigan va o‘zini o‘zi bilish va o‘zini rivojlantirish jarayoniga hissa qo‘shadigan pedagogik sharoitlar tizimidir. Elektron ta'lim resursidan foydalangan holda mustaqil o‘quv faoliyati deganda talabalarga zarur bilim, ko‘nikmalar, shuningdek, elektron ta'lim resursi orqali mustaqil ishlarni egallash, tizimlashtirish va tashkil etish ko‘nikmalarini o‘rgatish muammosini hal qilishga qaratilgan faoliyat tushuniladi. Elektron ta'lim resursining tarkibiy bazasi talabalarning mustaqil ta'lim faoliyatining tarkibiy modeli asosida shakllantiriladi. Tadqiqot doirasida talabalarning o‘zini o‘zi tashkil etishi va o‘quv materialini taqdim etish xususiyatlari bo‘yicha tadqiqot o‘tkazildi. Belgilangan maqsad asosida empirik tadqiqotlarning vazifalari aniqlandi va hal qilish ketma-ketligi ishimizning tuzilishi va bosqichlarini belgilab berdi. Tadqiqot Guliston davlat pedagogika institutida o‘tkazildi", unda pedagogik ta'lim yo‘nalishi bo‘yicha 2 – kurs talabalari ishtirok etishdi. Tajriba ishtirokchilarining yoshi 19 yoshdan 23 yoshgacha edi. Barcha respondentlar ikki guruhga bo‘lingan. Nazorat guruhidagi ishtirokchilar soni 18 kishini, eksperimental guruhdagi soni 20 kishini tashkil etdi. Ikkala guruh ham tajriba o‘tkazdilar, unda talabalarning mustaqil ishlarini tashkil etish xususiyatlari va talabalarning mustaqillik darajasi aniqlandi. Tadqiqot doirasida eksperimental guruh ishtirokchilari bilan shakllantiruvchi eksperiment o‘tkazildi, unda talabalar o‘rganilayotgan fan uchun maxsus ishlab chiqilgan o‘quv dasturi doirasida taklif qilingan vazifalarni bajardilar. Dasturga interaktiv mashqlar, o‘yinlar va ijodiy vazifalar kiritilgan. Tadqiqotning shakllanish bosqichidan so‘ng talabalarning ikkinchi so‘rovi o‘tkazildi. Olingan materiallar shakllantiruvchi eksperiment samaradorligini keyingi tahlil qilish va ta'lim motivatsiyasi va mustaqil o‘qish istagini saqlab qolish uchun eng samarali ish usullarini aniqlash uchun asos bo‘lib xizmat qildi. O‘tkazilgan eksperimental tadqiqot Guliston davlat pedagogika instituti asosida elektron ma'lumotlar va ta'lim muhitidan foydalangan holda talabalarning mustaqil ishlarini tashkil etishga qaratilgan edi. Ushbu tadqiqot shuni ko‘rsatdiki, o‘quv dasturi mustaqil ishlarni qurish uchun samarali bo‘lib, o‘rganish uchun motivatsiyani oshiradi va talabalar orasida qiziqish uyg‘otadi. Amalga oshirilgan ishlar "Umumiy pedagogika"fani bo‘yicha talabalarning kasbiy kompetentsiyalarini shakllantirishga qaratilgan. O‘yin elementlari va fikr-mulohaza elementlaridan foydalanish intizomni mustaqil ravishda o‘zlashtirish jarayonini yanada jonli qiladi.

Bakalavr talabalarining mustaqil ishlarini tashkil etish uchun o‘rganilayotgan sohadagi ta'lim resurslaridan ularning ta'lim faoliyatida foydalanish asos bo‘ladi. Tadqiqot davomida talabaning kasbiy va ijtimoiy madaniyatini shakllantirishga, kasbiy kompetentsiyalarni, shu jumladan nazariy va amaliy tarkibiy qismlarni shakllantirishga qaratilgan bakalavr tayyorlash tizimidagi o‘quv intizomining o‘rni aniqlandi. Tadqiqot mavzusi doirasidagi amaliy ish natijalari mustaqil ishlarni samarali tashkil etish uchun shart-sharoitlarni shakllantirishga imkon beradi:

- interfaol usullar va texnologiyalardan foydalanish ta'lim faoliyati sub'ektlarining bir-biri bilan aloqa qilish jarayonida ham shaxslararo darajada, ham kognitiv darajada faol o‘zaro ta'siriga yordam beradi;
- o‘yin usullari va texnologiyalaridan foydalanish o‘rganilayotgan fanga qiziqishni oshirishi, mustaqil ishlarni bajarish motivatsiyasini oshirishi mumkin;
- ijodiy topshiriqlarning bajarilishi talabalarning umumiy madaniy kompetentsiyalari darajasini oshirishga yordam beradi.

Pedagogikaga oid elektron materiallar va ulardan ta'lim sifatini oshirish uchun o‘quv jarayonida foydalanish imkoniyatlari tahlil qilindi. Boy axborot muhitini yaratish uchun pedagogika bo‘yicha modullar mavzulariga mos keladigan va interaktivlik va materialning multimedia taqdimoti shartlariga javob beradigan yuqori sifatli va dolzarb ma'lumotlarga ega bo‘lgan tashqi Internet resurslaridan foydalanish kerak.

Adabiyotlar

1. Andreev, A.A. (2020). Oliy ta'lim pedagogikasi. MESI. http://elibrary.bsu.edu.az/files/books_163/N_32.pdf
2. Belyaev, G.Yu. (2019). Mavzu-estetik muhit ta'lim tashkilotida ta'lim va sotsializatsiya muammolarini hal qilish manbai sifatida. "Ta'lim tizimini rivojlantirishning zamonaviy tendentsiyalari" xalqaro ilmiy-amaliy konferentsiyasi (162-167 betlar). "Sreda"Nashriyoti.
3. Grigorev, S. G. Va Grinshkun, V. V. (2008). Ta'limni axborotlashtirish o‘qituvchilar tayyorlash uchun alohida sohaga aylanishi kerak. Moskva shahar Pedagogika universitetining byulleteni. Ser. Ta'limni informatika va axborotlashtirish, 1(12), 71-78.
4. Miklashevich, N.V. Va Parfenov, M.P. (2020). Oliy maktab o‘qituvchilarining talabalarning mustaqil ta'lim faoliyatini boshqarishga kasbiy tayyorgarligi. Inson va jamiyat psixologiyasi, 4 (21), 12-17.
5. Nazarov, S. A. (2016). Universitetning shaxsni rivojlantiruvchi axborot-ta'lim muhitini pedagogik modellashtirish. Ilmiy fikr, 2, 69-71.
6. Zakirjanovich K. M. Improving the methodology of organizing self-directed learning of students in the electronic education environment //Science and Innovation. – 2023. – Т. 2. – №. 11. – С. 235-237.
7. Юлдашев У.А., Худойбердиев М.З., Ахмедов Т.Б. Ўқув жараёнининг сифатини оширишда замонавий ахборот технологияларидан фойдаланиш //Academic research in educational sciences. – 2021. – Т. 2. – №. 3. – С. 1262-1268.

3-SHO‘BA.
UZLUKSIZ TA’LIMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING ZAMONAVIY MUAMMOLARI